

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025_2026

Anul de studiu II / Semestrul II

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” din ALBA IULIA
1.2. Facultatea	de TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3. Departamentul	de ARTĂ RELIGIOASĂ
1.4. Domeniul de studii	ARTE VIZUALE
1.5. Ciclul de studii	2024-2026
1.6. Programul de studii/calificarea*	ARTA MOZAIICULUI BIZANTIN / Artist plastic (COR 265102); Pictor (COR 265106); Profesor în învățământul liceal, postliceal (COR 233001)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	FINALIZAREA LUCRĂRII DE DISERTAȚIE			2.2. Cod disciplină	AMB 208		
2.3. Titularul activității de curs	-						
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Theo MUREȘAN						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	II	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	-	din care: 3.2 curs	-	3.3 seminar/laborator	-
3.4 Total ore din planul de învățământ	60	din care: 3.5 curs	-	3.6 seminar/laborator	60
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat					5
Examinări					
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	90				
3.8 Total ore din planul de învățământ	60				
3.9 Total ore pe semestru	150				
3.10 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Iconografia artei contemporane; Artă Sacră - Evoluție, tehnici și stiluri; Teologia icoanei; Etică și integritate academică; Explorări în arta mozaicului bizantin ; Mistagogia liturgică bizantină: surse și modele iconografice; Paleotehnica artei murale-mozaic; Paleotehnica picturii artei icoanei; Cercetarea și documentarea monumentelor istorice; Etica conservării și restaurării ; Cercetarea și documentarea monumentelor istorice; Etica conservării și restaurării; Legislația din domeniul artei, culturii și patrimoniului; Antreprenoriat cultural
4.2 de competențe	Planificarea, realizarea și valorificarea cercetării avansate în domeniul tehnicilor de transpunere în material finit a proiectului compozițional. Cercetarea și interpretarea datelor obținute prin investigarea modelelor de imagine reprezentative

	<p>pentru o anumită perioadă de timp și un anumit loc.</p> <p>Experimentarea specializată a limbajului plastic de specialitate specifice artei sacre, bază pentru formularea unor noi modalități de expresie specifice domeniului.</p> <p>Utilizarea specializată a tehnicilor și a tehnologiilor tradiționale și contemporane, specifice, în relație cu noile materiale din domeniu.</p> <p>Elaborarea unor proiecte integrate în spațiul arhitectural cât și de amplasare și de punere în operă în spațiul eclezial, în ansambluri coerente și unitare, cu impact estetic asupra spațiului arhitectural și în viața comunității.</p>

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs / atelier de tehnici de transpunere.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Laborator / atelier de tehnici de transpunere. Termenul predării lucrării este stabilit de titular de comun acord cu studenții ..

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	CP3: preda notiuni de arta
-------------------------	----------------------------

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare, utilizând inovativ un spectru variat de metode cantitative și calitative</p> <p>Planificarea, realizarea și valorificarea cercetării avansate în domeniul artei sacre.</p> <p>Cercetarea și interpretarea datelor obținute prin investigarea exemplurilor istorice consacrate pentru o anumită perioadă de timp și un anumit loc.</p> <p>Utilizarea termenilor de specialitate folosiți în domeniul artei sacre acumularea de informații și cunoștințe noi și punerea lor în practică.</p> <p>Explicarea și interpretarea particularităților procesului evolutiv al artei sacre a tendințelor recente din domeniu, în raport cu contextul general al artei sacre contemporane.</p> <p>Utilizarea tuturor metodelor, tehnicilor și instrumentelor de cercetare în investigarea descrierea și realizarea unor intervenții de arta sacră</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>Elaborarea unor proiecte de prezentare publică a intervențiilor sau proiectelor de conservare-restaurare personale, prin utilizarea inovativă a softurilor profesionale și a altor mijloace și metode de creație moderne sau chiar experimentale.</p> <p>Elaborarea și prezentarea/expunerea publică a unui discurs de specialitate complex, prin interacțiune și în colaborare cu o echipă pluridisciplinară de profesioniști, în baza unui proiect comun de decorare a unui spațiu eclezial.</p>

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
-----------	-------------------	------------

-	-	-
<p>Bibliografie Baggley, John, <i>Icoanele și semnificația lor duhovnicească. Porți spre veșnicie</i>, editura Sofia, 2004. Botez-Crainic, Adriana, <i>Istoria Artelor Plastice, vol. I, Antichitatea și Evul Mediu</i>, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1994. Cavarnos, Constantine, <i>Ghid de iconografie bizantină</i>, editura Sophia, București, 2005. Dionisie din Furna, <i>Erminia picturii bizantine</i>, editura Sophia, București, 2000. Drăguț, Vasile, <i>Dicționar enciclopedic de artă medievală românească</i>, Ed. Vreimea, București, 2000. Evdokimov, Paul, <i>Arta icoanei. O teologie a frumuseții</i>, editura Meridiane, 1993. Florenski, Pavel, <i>Iconostasul</i>, editura Anastasia, București, 1994. Grabar, André, <i>Iconoclasmul bizantin</i>, editura Meridiane, București, 1991. Gusev, Nikolai; Duanev, Mihail; Karelin, Rafail, <i>Îndrumar iconografic</i>, editura Sofia, editura Cartea Ortodoxă, 2007. Iuliana, Monahia, <i>Truda iconarului</i>, editura Sophia, București, 2001. Karelin, Rafail, Gusev, Nikolai, Dunaev, Mihail, <i>Îndrumar iconografic</i>, editura Sophia, București, 2007. Kordis, Georgeos, <i>Ritmul în pictura bizantină</i>, editura Bizantină, București, 2008. Louth, Andrew, <i>St. John Damascene, Tradition and Originality in Byzantine Theology</i>, Oxford University press, 2002, INC, New York. Michel, André, <i>Histoire de l'Art. Tome I. Des Débuts de l'Art Chrétien à la fin de la Période Romane; Première Partie</i>, Paris, 1926. Ousterhout, Robert, <i>Master Builders of Byzantium</i>, editura Princeton, University Press, 1999. Ozolin, Nikolai, Pr., <i>Chipul lui Dumnezeu – chipul omului</i>, Anastasia, 1998. Ozolin, Nikolai, Pr., <i>Iconografia ortodoxă a Cincizecimii</i>, editura Patmos, Cluj, 2002. Palade, Mihaela, <i>Iconoclasmul în actualitate – de la „moartea lui Dumnezeu” la moartea artei</i>, editura Sofia, 2005. Porumb, Marius, <i>Un veac de pictură românească din Transilvania secolului XVIII</i>, Editura Meridiane, 2003. Săndulescu-Verna, C., <i>Materiale și tehnica picturii</i>, editura Marineasa, Timișoara, 2000. Ștefănescu, I.D., <i>Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești</i>, Ed. Meridiane, București, 1973. Thompson, Daniel V. Jr., <i>Practica picturii în tempera</i>, editura Sophia, București, 2004. Tradigo, Alfredo, <i>Icone e Santi d'Oriente</i>, Mondadori Electa, Milano, 2004. Tristan, Frédéric, <i>Primele imagini creștine. De la simbol la icoană / secolele II-VI</i>, Ed. Meridiane, București, 2002.</p>		
8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
<p>Abordarea unor lucrări cu grad ridicat de complexitate determinat de natura temelor artei sacre, de dificultatea intervențiilor și de metodologia specifică. Se va pune accentul pe capacitatea corectă de interpretare a datelor oferite de lucrare cât și pe capacitatea de a prevedea teoretic și a executa practic toate operațiunile fluxului de transpunere în opera. Toate datele culese referitoare la istoric, paleotehnica picturii pe panoul de lemn, paleotehnica picturii murale sau a mozaicului, metodologiile de transpunere în material, recomandări, vor fi arhivate și redactate sub forma unei lucrări de disertație complexe. Definitivarea este ultima etapă a unui proiect de arta sacră și constituie materializarea concretă a proiectului. Etapa definitivării desăvârșește și circumscrie toate competențele și abilitățile însușite. Faza praxiologică implică studentul și profesorul concomitent, în sensul angajării acestora în dialogul deschis, criticist.</p>	<p>Metodologie bazată și desfășurată în termeni activi și experimentali: prelegeri, seminarii, prezentare de material documentar–vizual, dialog interactiv.</p> <p>Corectura lucrărilor pe parcursul realizării lor.</p> <p>Aplicații practice.</p>	
<p>Bibliografie Baggley, John, <i>Icoanele și semnificația lor duhovnicească. Porți spre veșnicie</i>, editura Sofia, 2004. Botez-Crainic, Adriana, <i>Istoria Artelor Plastice, vol. I, Antichitatea și Evul Mediu</i>, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1994. Cavarnos, Constantine, <i>Ghid de iconografie bizantină</i>, editura Sophia, București, 2005. Dionisie din Furna, <i>Erminia picturii bizantine</i>, editura Sophia, București, 2000. Drăguț, Vasile, <i>Dicționar enciclopedic de artă medievală românească</i>, Ed. Vreimea, București, 2000.</p>		

Evdokimov, Paul, *Arta icoanei. O teologie a frumuseții*, editura Meridiane, 1993.
 Florenski, Pavel, *Iconostasul*, editura Anastasia, București, 1994.
 Grabar, André, *Iconoclasmul bizantin*, editura Meridiane, București, 1991.
 Gusev, Nikolai; Duanev, Mihail; Karelin, Rafail, *Îndrumar iconografic*, editura Sofia, editura Cartea Ortodoxă, 2007.
 Iuliana, Monahia, *Truda iconarului*, editura Sophia, București, 2001.
 Karelin, Rafail, Gusev, Nikolai, Dunaev, Mihail, *Îndrumar iconografic*, editura Sophia, București, 2007.
 Kordis, Georgeos, *Ritmul în pictura bizantină*, editura Bizantină, București, 2008.
 Louth, Andrew, *St. John Damascene, Tradition and Originality in Byzantine Theology*, Oxford University press, 2002, INC, New York.
 Michel, André, *Histoire de l'Art. Tome I. Des Débuts de l'Art Chrétien à la fin de la Période Romane; Première Partie*, Paris, 1926.
 Ousterhout, Robert, *Master Builders of Byzantium*, editura Princeton, University Press, 1999.
 Ozolin, Nikolai, Pr., *Chipul lui Dumnezeu – chipul omului*, Anastasia, 1998.
 Ozolin, Nikolai, Pr., *Iconografia ortodoxă a Cincizecimii*, editura Patmos, Cluj, 2002.
 Palade, Mihaela, *Iconoclasmul în actualitate – de la „moartea lui Dumnezeu” la moartea artei*, editura Sofia, 2005.
 Porumb, Marius, *Un veac de pictură românească din Transilvania secolului XVIII*, Editura Meridiane, 2003.
 Săndulescu-Verna, C., *Materiale și tehnica picturii*, editura Marineasa, Timișoara, 2000.
 Ștefănescu, I.D., *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Ed. Meridiane, București, 1973.
 Thompson, Daniel V. Jr., *Practica picturii în tempera*, editura Sophia, București, 2004.
 Tradigo, Alfredo, *Icone e Santi d'Oriente*, Mondadori Electa, Milano, 2004.
 Tristan, Frédéric, *Primele imagini creștine. De la simbol la icoană / secolele II-VI*, Ed. Meridiane, București, 2002.
Havel, Marc, *Tehnica tabloului*, Ed. Meridiane, București, 1980. .

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Tematica este elaborată după bibliografia de specialitate națională și internațională din domeniu.
- Studentii își formează deprinderi necesare activității de restaurare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4	-		
10.5 Seminar/laborator	<p>Conceptualizare, cantitatea și calitatea soluțiilor prezentate, abilitate tehnică, stăpânirea tehnicilor și metodologiilor specifice artei sacre</p> <p>Aptitudini de colaborare-echipă</p> <p>Variante de lucru – timp investit în cercetarea individuală</p> <p>Comunicare, coerența articulării demersului.</p>	<p>Monitorizarea rezultatelor lucrărilor practice realizate de către studenți pentru temele impuse prin tematica programei analitice se face prin: analiza critica, consultanța între profesorii care predau discipline corelate în programul de studiu; verificări și examene conform planului de învățământ; notare și acordare de credite.</p> <p>O regulă de bază a a strategiei evaluării este informarea și evaluarea continuă și dinamică. Evaluarea informală se referă la informațiile directe, nemijlocite ale profesorului. Orice proiect este discutat în context autentic. Aceste reguli stau la baza evaluărilor formale. Studentul devine partener de evaluare, prin auto-evaluare, inter-evaluare, și evaluare controlată. Se</p>	100%

		evidențiază evaluarea procesului educațional artistic, înaintea produsului artistic. Evaluarea formală-sumativă și evaluarea informativă se concretizează prin notă. Se construiesc bareme care standardizează evaluarea. Notarea analitică presupune o detaliere pe zone de problematice specifice educației . Aprecierea individuală a studentului permite cuantificarea achizițiilor informaționale, gradul de imprevizibilitate creatoare și volumul lucru.	
10.6 Standard minim de performanță: Pentru obținerea notei 5 studentul va prezenta proiectul lucrării de disertație			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar
21.09.2025		PROF. UNIV.DR. THEO MUREȘAN
Data avizării în Departament	Semnătura titular de curs	Semnătura titular de seminar
25.09.2025	-	
Director de Departament		
Pr. conf. Univ. Dr. Dragoș Ioan ȘUȘMAN		